

Immigració i autogovern a Catalunya

Marta Rovira

El debat sobre la immigració a Catalunya ha transcurregut aquests darrers anys sobre la preocupació per la integració dels nous i vells immigrants. En canvi, s'ha parlat poc de la gestió de la immigració que es pot fer des de Catalunya. Tenint en compte les competències que atorga el nou Estatut del 2006 en matèria d'immigració, cal abordar aquesta qüestió com un dels aspectes que permeten incrementar l'autogovern, i que en conseqüència poden ajudar a facilitar les polítiques d'integració.

El fet que Catalunya sigui un país neta-ment receptor d'immigració i que tingui alhora capacitat d'autogovern obre les portes a intervenir en la presa de decisions en un terreny tant fonamental actualment com les polítiques de ciutadania. Cal tenir en compte que al costat de les polítiques socials que desenvolupen els governs locals i la Generalitat, les polítiques públiques de ciutadana (i per tant d'integració), tenen una arrel en la política exterior dels estats. L'aspiració de Catalunya, tal com s'ha expressat en els diversos projectes d'Estatut, és la de poder intervenir en aquest terreny, cooperant amb l'Estat en la decisió dels fluxos d'admissió d'immigrants i les fórmules requerides.

Finalment, la fórmula que s'ha pactat en el nou Estatut és que, per mitjà de l'article 138, Catalunya pugui participar en la gestió de les autoritzacions inicials de treball. La Generalitat

podrà participar també en les decisions de l'Estat sobre immigració que tinguin una especial transcendència per a Catalunya, com ara la determinació del contingent de treballadors estrangers. Durant els propers anys aquesta nova competència del govern de Catalunya s'haurà d'anar desenvolupant, s'hauran d'anar establint els mecanismes de coordinació amb l'administració de l'Estat i s'haurà de definir la participació dels ajuntaments.

Tanmateix, més enllà de les fórmules jurídiques concretes que s'estableixin, la gestió de les migracions és una qüestió molt complexa, sobre la qual s'estan produint debats a nivell internacional que també afecten a la realitat catalana. El Centre d'Estudis de Temes Contemporanis ha volgut fer una aportació al debat sobre aquesta qüestió en el marc del desenvolupament de l'autogovern. Amb aquesta intenció, el 12 de desembre de 2006 va organitzar una jornada de reflexió sobre *La gestió de la immigració en l'autogovern de Catalunya* en què van participar experts i actors.

Aquest dossier està dedicat a la publicació de les ponències que es van presentar a la jornada, i que ens permeten abordar diferents aspectes de la gestió de les migracions. En primer lloc, tenint en compte l'experiència del referent internacional més pròxim que tenim, el Quebec. Un territori amb capacitat d'autogovern en el marc d'un Estat plurinacional. Malgrat les diferències de règim jurídic i de cul-

tura política que hi ha entre Canadà i Espanya, entre Quebec i Catalunya, ben segur que podem aprendre d'una experiència que es pot considerar clarament avançada respecte a la nostra en la gestió de la immigració des de l'autogovern. L'article de Raffaele Iacovino aprofundeix en el desenvolupament d'aquest autogovern al llarg dels anys, i les diverses fórmules de cooperació existents entre les administracions del Canadà i del Quebec.

Pel que fa a les possibilitats que ofereix el nou Estatut en matèria de gestió de la immigració, els articles d'Eduardo Rojo i de Xavier Aragall plantegen dues perspectives complementàries. Eduardo Rojo explica com les condicions jurídiques que el marc estatal i l'Estatut de Catalunya estableixen un escenari de necessària de cooperació entre les administracions estatal, autonòmica i local. D'altra banda, el text de Xavier Aragall i Gemma Aubarell aprofundeix en la relació entre els canvis que afecten la naturalesa mateixa de les migracions i els nous reptes en la gestió i regulació de

les migracions. Cal situar Catalunya en el context de les migracions al sud d'Europa, de les polítiques europees de control, admissió i integració, i finalment les polítiques de naturalització (ciutadania) dels immigrants a Espanya.

Finalment, comptem amb dues aportacions sobre una de les fórmules que més s'està promovent en el marc dels països receptors d'immigració: la contractació en origen. Tant la CECOT com la Unió de Pagesos intervenen molt directament en aquest terreny, i per tant, podem dir que més enllà de les competències de Catalunya alguns actors de la nostra societat civil ja tenen una interlocució amb l'estat en la contractació de treballadors estrangers.

Aquestes aportacions només són un inici d'un debat que a Catalunya s'hauria de produir entre experts i actors implicats. Per exemple, cal que els sindicats també participin del debat sobre l'admissió de treballadors estrangers i les condicions en què es fa. Com també cal que aquest debat es pugui traslladar amb normalitat a tots els ciutadans.